

โรคไข้ซิกา (Zika virus disease)

Aedes Aegypti

โรคไข้ซิกา เกิดจากการติดเชื้อไวรัสซิกา โดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค (เหมือนยุงกัด) พบครั้งแรกในลิง ที่ประเทศอูกานดา เมื่อปี พ.ศ.2490 พบมีการติดต่อในคนตั้งแต่ พ.ศ. 2495 มีรายงานพบการระบาดของโรคไข้ซิกา ในพื้นที่ของทวีปแอฟริกา เอเชีย หมู่เกาะแปซิฟิกและอเมริกา ทั่วโลกมีแนวโน้มการระบาดของโรค เนื่องจากการเดินทางที่สะดวกและรวดเร็ว

อาการของโรคซิกา

ระยะฟักตัวของโรคไข้ซิกา ใช้เวลาประมาณ 3 - 12 วัน ผู้ที่ติดเชื้อส่วนใหญ่ไม่แสดงอาการ มีเพียงประมาณ 20% ที่มีอาการดังนี้

ไข้

ผื่นแดง

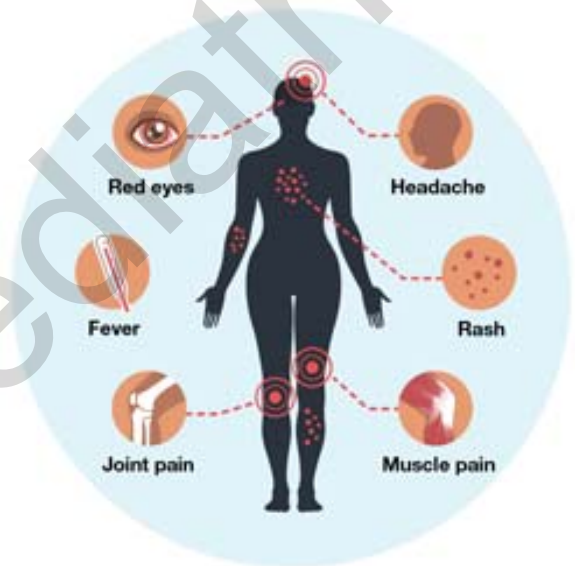
เยื่อบุตาอักเสบ

ปวดกล้ามเนื้อ

ปวดข้อ

อ่อนเพลีย

ปวดศีรษะ

อาการเหล่านี้ปกติแล้วจะเป็นเพียงเล็กน้อย และอาการจะเป็นอยู่ประมาณ 2 - 7 วัน ในช่วงที่เกิดการระบาดเป็นวงกว้าง ในหมู่เกาะเฟรนช์โปลินีเซีย และประเทศบราซิล ในปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2558 มีรายงานภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากการติดเชื้อไข้ซิกาต่อระบบประสาท (โรคกิแลงแบเร่) และการติดเชื้อในหญิงตั้งครรภ์ จะทำให้ทารกในครรภ์มีภาวะ ภาวะศีรษะเล็ก แต่กำเนิด (Microcephaly) และสมองพิการได้

การติดต่อ

โรคนี้ติดต่อทางขุลงลายเป็นหลัก แต่ผู้ที่กำลังติดเชื้อ อาจแพร่เชื้อให้ผู้อื่นได้ทางเพศสัมพันธ์ และการให้เลือด

การรักษาโรคซิกา

ผู้ป่วยโรคไข้ซิกา ส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง จึงสามารถรักษาตัวได้โดยการพักผ่อนให้เพียงพอ ดื่มน้ำมากๆ รักษาตามอาการ เช่น ไข้ยาลดไข้ หรือยาบรรเทาอาการปวด แนะนำให้รับประทานยาพาราเซตามอล ยังไม่มียาฆ่าเชื้อไวรัสโดยตรง

สำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อ อาจทำให้ทารกในครรภ์ติดเชื้อได้ จึงควรมีการตรวจติดตามการตั้งครรภ์ โดยสูติแพทย์อย่างใกล้ชิด ทารกที่ติดเชื้อแต่กำเนิด ควรได้รับการประเมินทางพัฒนาการ การมองเห็น และการได้ยิน และให้การรักษาเมื่อพบความผิดปกติ

การป้องกัน

ขุลงและการขยายพันธุ์ของขุลงเป็นสาเหตุและเป็นปัจจัยเสี่ยงของการติดต่อของโรคไข้ซิกา การป้องกัน และ การควบคุมโรค ขึ้นอยู่กับการลดจำนวนของขุลงตามแหล่งต่างๆ การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ รวมถึงการป้องกันตนเอง ไม่ให้โดนขุลงกัด ซึ่งสิ่งนี้สามารถทำได้โดย

- ใช้ยากำจัดแมลง หรือ ยาทาป้องกันขุลง
- การสวมใส่เสื้อผ้าเนื้อหนาสีอ่อนๆ ที่สามารถคลุมผิวหนังและร่างกายได้
- อาศัย และนอนในห้องปรับอากาศ ใช้ฉากกั้น การปิดประตู ปิดหน้าต่าง การใช้มุ้ง
- การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ขุลงลาย โดย การทำความสะอาด การเทน้ำทิ้ง หรือครอบฝาภาชนะที่สามารถบรรจุ น้ำเช่น กระจาดต้นไม้ เพื่อไม่ให้มีน้ำขังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ขุลง
- ถ้ามีอาการไข้ ออกผื่น ตาแดง หรือปวดข้อ อาจมีโอกาที่จะเป็นโรคนี้ได้ โดยเฉพาะหญิงตั้งครรภ์ ให้ปรึกษาแพทย์

สำหรับผู้เดินทางที่จะเดินทางไปพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคไข้ซิกา ขอให้ผู้สวมใส่เสื้อผ้าป้องกันไม่ให้ยุงกัด โดยสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวให้มิดชิด และใช้ยาทาป้องกันยุงกัด หากเป็นหญิงตั้งครรภ์ ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังพื้นที่ที่มีรายงานการระบาด เนื่องจากประเทศไทย มีรายงานพบการติดเชื้อซิกา ในหลายจังหวัด หญิงตั้งครรภ์ทุกคน ที่อยู่ในพื้นที่ระบาด จึงควรทายากันยุงชนิด DEET 30% เมื่อออกนอกบ้านทุกครั้ง และควรใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ระหว่างตั้งครรภ์

สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข หน่วยงานสาธารณสุขมีการเตรียมระบบการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันควบคุมโรคไข้ซิกา โดยมีระบบ การเฝ้าระวัง 4 ด้าน ได้แก่ การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา การเฝ้าระวังทางกสิกรรม การเฝ้าระวังทารกแรกเกิดที่มี ความพิการแต่กำเนิด และการเฝ้าระวังกลุ่มอาการทางระบบประสาท และได้มีการดำเนินการเตรียมความพร้อม ทางห้องปฏิบัติการเพื่อการตรวจวินิจฉัยโรค การเตรียมความพร้อมในการดูแลรักษา และการดำเนินการควบคุม แผลงพาหะนำโรค